

**ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНО-ПРОМИСЛОВИХ СИСТЕМ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Анотація. Розроблено принципи побудови логістично-промислової систем, механізм створення логістично-промислової системи на машинобудівних підприємствах та механізм формування управлінського рішення щодо впровадження функціонального логістичного менеджменту.

Ключові слова: логістика, логістично-промислова система, конкурентоспроможність, машинобудівні підприємства.

Прохорова В.В. Формирование логистично-промышленных систем как фактор повышения конкурентоспособности машиностроительных предприятий.

Аннотация. Разработаны принципы построения логистико-промышленной систем, механизм создания логистико-промышленной системы на машиностроительных предприятиях и механизм формирования управленческого решения по внедрению функционального логистического менеджмента.

Ключевые слова: логистика, логистико-промышленная система, конкурентоспособность, машиностроительные предприятия.

Prokhorova V.V. Logistics and industrial systems formation as a factor of rising competitiveness of machine-building enterprises.

Annotation. The principles construction of logistics and industrial systems, the mechanism creation of logistics and industrial systems for machine-building enterprises and the mechanism of formation of the administrative decision to introduce functional logistics management.

Keywords: logistics, logistics and industrial system competitiveness; machine-building enterprises.

Актуальність дослідження. Розвиток ринкових процесів в Україні, реформування всього комплексу виробничих відносин вимагають створення нової системи управління машинобудівними підприємствами.

Для досягнення стійкої конкурентоспроможності на ринку актуальним є питання пошуку інноваційних моделей розвитку й управління машинобудівними підприємствами, однією з яких є застосування логістичного підходу до управління підприємством.

Незважаючи на те, що застосування логістики в сучасній вітчизняній економіці зумовлене реаліями, управлінню підприємствами на засадах логістичних підходів приділяється поки що недостатньо уваги порівняно із розвиненими країнами.

Метою дослідження є формування теоретико-методичних аспектів створення логістично-промислової системи як фактору підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем, пов'язаних з управлінням логістичною діяльністю підприємств, присвячені праці: Амітан В.Н. [2]; Антонюк Л.Л. [3]; Бауэрсокс Д.Д. [6]; Забуран Л.В. [4]; Крикавський, Є.В. [5] Хаджинова О.В. [1] та інших.

Незважаючи на широкий спектр питань, охоплених дослідженням, недостатньо опрацьованими як у зарубіжній, так і у вітчизняній літературі залишається питання розробки та впровадження теоретико-методичних, методологічних та концептуальних основ логістичного управління машинобудівними підприємствами.

Виклад основного матеріалу. Термін «логістика», відомий донедавна лише вузькому колу спеціалістів, набуває сьогодні широкого розповсюдження. Основна причина цього явища полягає в тому, що поняття «логістика» почало використовуватись в економіці.

Логістика довгий час вважалася військовим терміном, його застосування в цивільній сфері розпочалося у 60-ті роки ХХ ст. Головна ідея логістики - організація у рамках єдиного потокового процесу переміщення матеріалів та інформації вздовж всього ланцюга від виробника до споживача.

Принципи логістичного підходу вимагають інтеграції матеріально-технічного забезпечення, виробництва, транспорту, збуту і передачі інформації про пересування товарно-матеріальних цінностей у єдину систему, що повинно підвищити ефективність роботи у кожній із цих сфер і міжгалузеву ефективність. Таким чином, мета логістики – це оптимізація циклу відтворення шляхом комплексного, орієнтованого на потребу, формування потоку матеріалів та інформації у виробництві та розподілі продукції [1].

Найчастіше мету логістичної діяльності пов'язують з виконанням так званих правил логістики. Сутність концепції полягає в інтеграції всіх функціональних сфер, пов'язаних із проходженням матеріального потоку від виробника до споживача в єдиний комплекс, який називається комплексом логістики. Найбільш розповсюдженим підходом є виділення «шести правил логістики», так званого «логістичного міксу» чи комплексу логістики (рис.1).

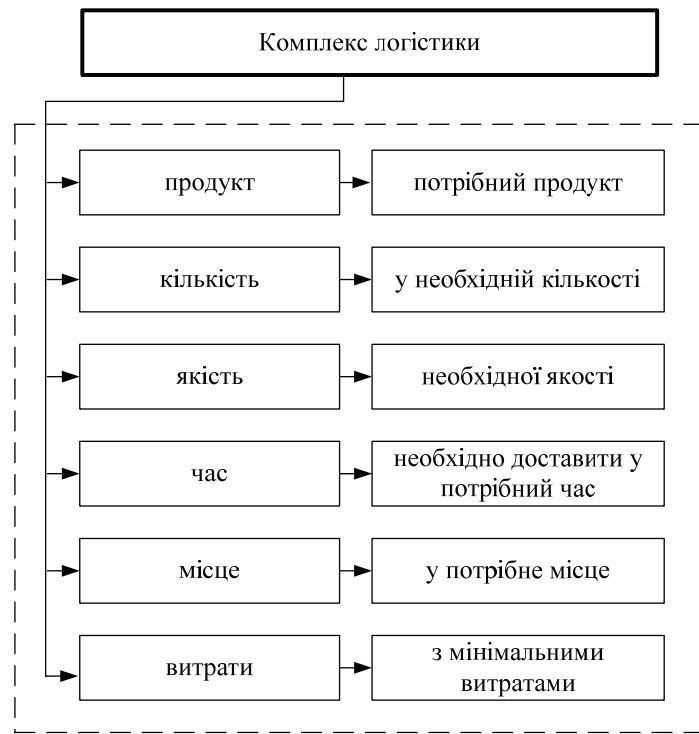

Рис. 1. Комплекс логістики

Сьогодні значення логістики стає актуальним на підприємствах, але вітчизняні підприємства, все ще перебувають у фазі фрагментарної логістики.

Формування логістично-промислової системи здійснюється за ієрархічним принципом, причому в промислово-логістичних системах нумерація рівнів починається з нижчого.

Будова і функціонування логістично-промислової системи ґрунтуються на таких основних чинниках, як реалізація принципу системного підходу, що виявляється передусім в інтеграції та чіткій взаємодії усіх елементів системи.

При створенні логістично-промислової системи та проектуванні її окремих елементів слід передбачати додержання вимог технологічних процесів з урахуванням створення сучасних умов праці, запобігання несприятливому впливу на зовнішнє середовище. Обов'язковою умовою є урахування сукупності витрат в логістичному ланцюгу з орієнтацією на ринок, надання послуг на рівні сучасних вимог, гнучкість, надійність та висока якість робіт.

Логістично-промислові системи функціонують в умовах чітко вираженої невизначеності, турбулентності зовнішнього середовища, для кон'юнктури ринку. Тому неодмінною умовою якісної логістично-промислової системи є здатність до адаптації. Висока надійність та стійкість - фундаментальні принципи її функціонування.

В основу побудови промислово-логістичної системи мають бути закладені наступні принципи, що наведено на рис.2.

Рис. 2. Принципи побудови логістично-промислової системи

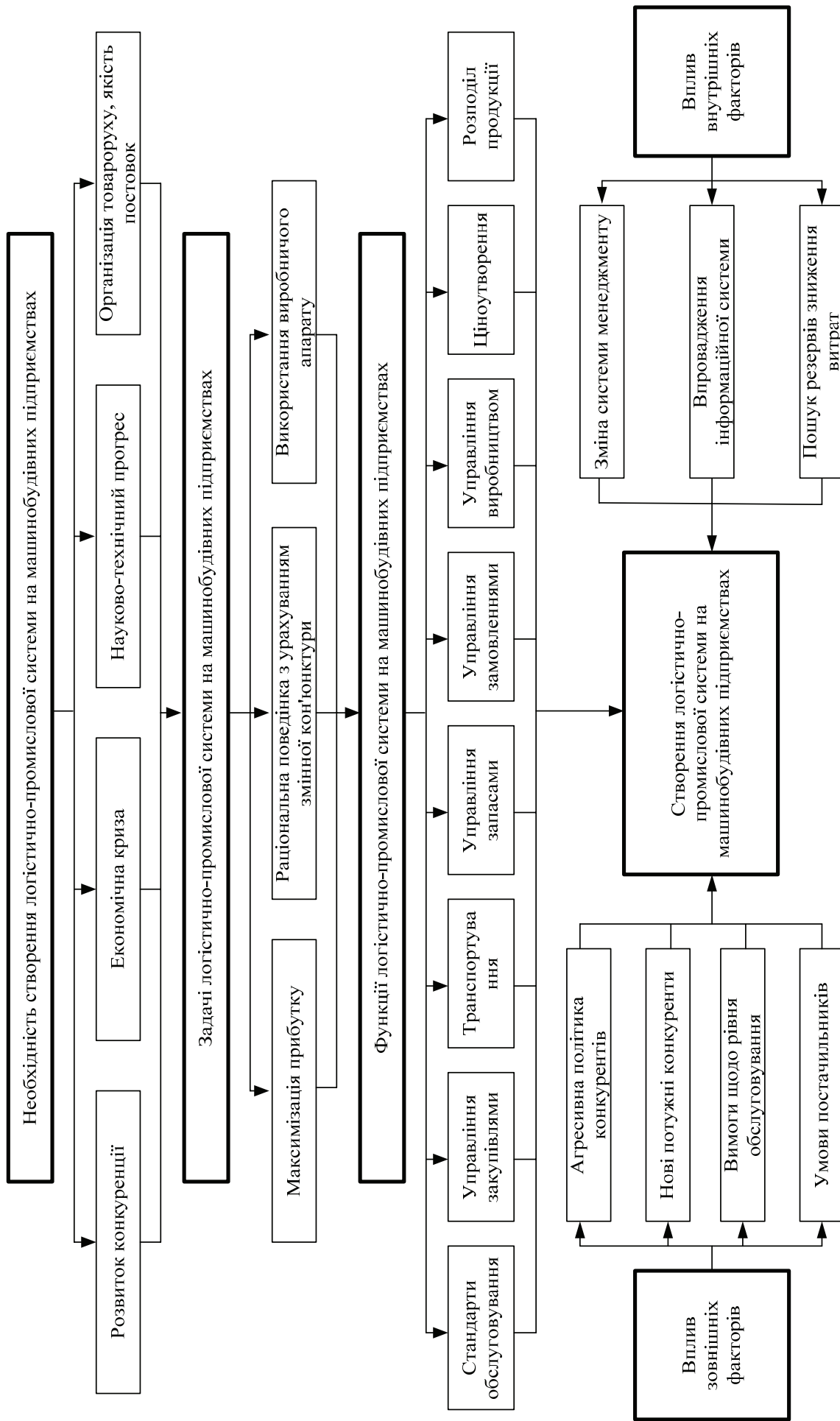

Рис. 3. Механізм створення логістично-промислової системи на машинобудівних підприємствах

Процес планування логістично-промислової системи передбачає визначення мети та обмежень, розробку стандартів оцінки результатів, вибір техніки аналізу, складання проектного завдання.

Визначення мети означає фіксування можливих при перетворенні логістично-промислової системи витрат і рівня сервісу. Необхідно визначати сегменти ринку або галузі, часові межі досягнення результатів, конкретні параметри діяльності, які характеризують рівень сервісу.

Конкурентна боротьба стимулює машинобудівні підприємства шукати нові резерви підвищення конкурентоспроможності, які раніше не розглядалися як джерело зміцнення конкурентного становища, а саме вагомішу роль починає відігравати створення логістично-промислової системи (рис. 3). Розгляд логістики в якості чинника підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств припускає, що наслідки рішень, що приймаються, повинні бути направлені на підвищення фінансового стану підприємств. У зв'язку з цим актуалізується завдання знаходження способу контролю показників, що найбільш коректно відбивають зв'язок логістики з основними економічними і фінансовими індикаторами машинобудівних підприємств (рис.4).

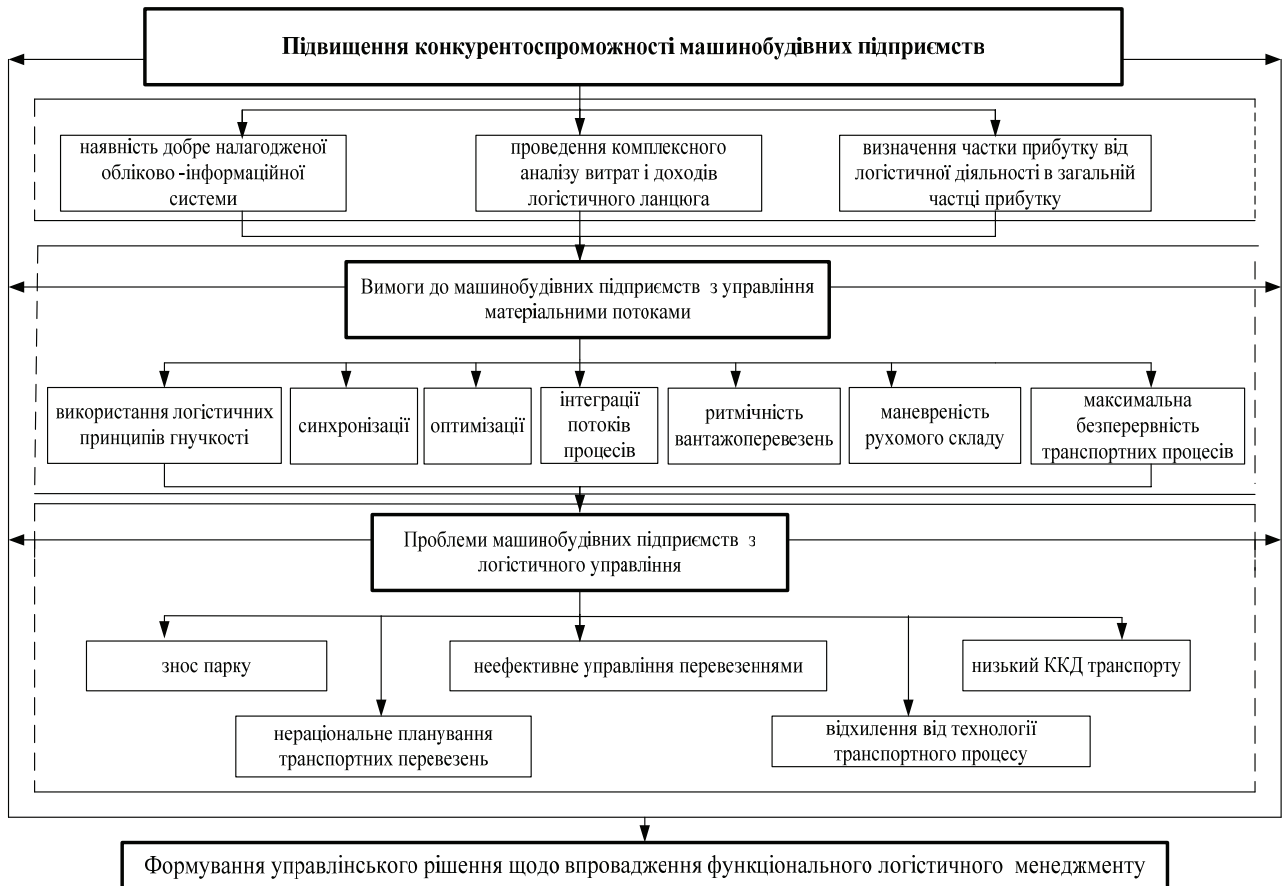

Рис. 4. Механізм формування управлінського рішення щодо впровадження функціонального логістичного менеджменту

Таким чином, можна зробити висновок, що логістика впливає майже на кожен аспект рахунку прибутків і збитків машинобудівних підприємств. Тому відповідні зміни в логістичній стратегії впливають на фінансові результати діяльності машинобудівних підприємств і роблять свій внесок в забезпечення їх довгострокової життєздатності.

Висновок. Отже, конкурентна боротьба стимулює машинобудівні підприємства шукати нові резерви підвищення конкурентоспроможності, а саме створення логістично-промислової системи.

При створенні логістично-промислової системи на машинобудівних підприємствах та проектуванні її окремих елементів, слід передбачати додержання вимог технологічних процесів з урахуванням створення сучасних умов праці, запобігання несприятливому впливу на зовнішнє середовище, урахування сукупності витрат в логістичному ланцюгу з орієнтацією на ринок, надання послуг на рівні сучасних вимог, гнучкість, надійність та висока якість робіт, що є фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Список використаних джерел

1. Хаджинова О.В. Логістична стратегія управління витратами великого багатопрофільного промислового підприємства [Текст]: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / О. В. Хаджинова.–Донецьк, 2006. – 23 с.
2. Амітан В.Н. Логістизація процесів в організаційно-економічних системах [Текст] / В.Н. Амітан, Р.Р. Ларіна, В.Л. Пілюшенко. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2003. – 73 с.
3. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації [Текст] / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. – К.: КНЕУ, 2003. – 394 с.
4. Забуранна Л.В. Логістичне управління підприємством: сутність та передумови розвитку [Текст] / Л.В. Забуранна // Сталій розвиток економіки. – 2010. – № 7. – С. 120–123.
5. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: підручник для студ. вищ. навч. закладів [Текст] / Євген Васильович Крикавський. – Л.: Національний університет «Львівська політехніка», Інтелект-Захід, 2004. – 416 с.
6. Бауэрсокс, Дональд Дж. Логистика: интегрированный процесс снабжения и сбыта [Текст] / Дональд Дж. Бауэрсокс, Дейвид Дж. Клосс. – М.: Олимп-Бизнес, 2000. – 608 с.

Стаття надійшла до редакції 11.11.2013